kahaneb koos vastava tagamaa keskuse elanike ja kaupluste arvu kasvamise ja kahanemisega.

Järgnevalt vaataksime maakaupluste tihedust iga üksiku tsentrumi minemialas, selleks arvestades, mitu elanikku tuleb iga maakaupluse kohta.

**Tabel V. Elanikke iga kaupluse kohta minemialas.**

| Nimi | Kpl. arv | Elan. arv | Elan. pro 1 kpl. |
|---|---|---|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 |
| Mustvee . . . . . | 52 | 13 400 | 258 |
| Jõgeva . . . . . | 93 | 26 700 | 289 |
| Elva . . . . . | 15 | 7 500 | 500 |
| Puka . . . . . | 44 | 20 000 | 454 |
| Põlva . . . . . | 9 | 5 000 | 556 |
| Veriora . . . . . | 5 | 3 400 | 680 |
| Tartu (ühes Otepää ja Kallastega) . . . . | 394 | 7 700 | 193 |
| Tartu (ilma Otepää ja Kallasteta) . . . . | 347 | 73 380 | 212 |

Elanikke iga maakaupluse peale tuleb kõige vähem Tartu minemialas, millele järgnevad Mustvee ja Jõgeva tagamaad, kuna teiste vastavad arvud on juba tublisti suuremad, resp. kaupluste tihedus neis on väiksem.

Summeerides tagamaade elanike arvud saame tagamaaliseks elanikkonnaks väljaspool tsentrumeid 153 000 elanikku. Tsentrumite kogu elanike arvuks saame umbes 68 840, kusjuures Veriora elanike arv on võetud umbes, kuna täpsemad andmed puuduvad. Need kaks arvu liites saame kogu tagamaaliseks elanikkonnaks koos keskustega 218 840, s. o. umbes $^1/_6$ kogu Eesti rahvastikust.

Protsentuaalselt võrreldes tsentrumites ja maal elavat elanikkonda, nähtub, et kogu süsteemi elanikkonnast elab 30,1% tsentrumites, kuna 69,9% asub tagamaal, seega on suhe umbes 1 : 2,3. Täpselt vastupidist pilti pakub tsentrumite ja tagamaade kaupluste protsentuaalne võrdlus, kus tsentrumites asub 1 411 kauplust, s. o. 69,2% koguarvust, kuna maal asub 611 kauplust, s. o. 30,2%. Matemaatiliselt võiksime seda väljendada järgmiselt, tähendades tsentrumite protsentuaalset elanike osist E, kaupluste arvu K, tagamaadel vastavalt e ja k.

$$\frac{K}{k} = \frac{e}{E};\ K \cdot E = k \cdot e$$



Tartu V, lk. 290